

FOLKETINGET

Europaudvalget

Offentligt referat af 12. europaudvalgsmøde

Mødedato: tirsdag den 12. december 2023

Tidspunkt: 5 min. efter mødet i UPN, ca. kl. 16.15

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 11. december 2023

1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 14.-15. december 2023

Forelæggelse ved statsministeren

Det Europæiske Råd 14-15/12-23 – Bilag 4 (fortroligt revideret udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 14-15/12-23 – Bilag 1 (fortroligt udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 14-15/12-23 – Bilag 2 (fortroligt udkast til retningslinjer for konklusioner)

L 2. Eventuelt

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg

FO =Forhandlingsoplæg

FL =Forventet lukket behandling

L =Lukket behandling

Europaudvalget

Offentligt referat af 12. europaudvalgsmøde

Dato: tirsdag den 12. december 2023

Tidspunkt: kl. 16.05

Sted: vær. 2-133

Til stede: Gunvor Wibroe (S), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Carl Andersen (LA), Alex Ahrendtsen (DF) og Søren Søndergaard (EL).

Desuden deltog: Statsminister Mette Frederiksen.

Jens Henrik Thulesen Dahl fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 14.-15. december 2023

Det Europæiske Råd 14-15/12-23 – Bilag 4 (fortroligt revideret udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 14-15/12-23 – Bilag 1 (fortroligt udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 14-15/12-23 – Bilag 2 (fortroligt udkast til retningslinjer for konklusioner)

Statsministeren (Mette Frederiksen): Det er nok et af de sværeste topmøder i lang tid, vi går ind til.

EU-Vestbalkan-topmøde

Statsministeren (Mette Frederiksen): Inden topmødet torsdag og fredag vil der være et EU-Vestbalkan-topmøde onsdag aften, som jeg også deltager i. Der vil vi genbekræfte EU's engagement i den region og drøfte, hvordan vi kan knytte landene på Vestbalkan endnu tættere til os. Det er vigtigt af mange årsager, ikke mindst det sikkerhedspolitiske og geopolitiske.

Situationen i Mellemøsten

Statsministeren (Mette Frederiksen): Den ulykkelige situation i Mellemøsten kommer til at være et af temaerne. Israel har ret til at forsvare sig selv. Det skal selvfølgelig ske inden for international lov og folkeretten. Vi kommer til at drøfte de næste skridt på den korte bane: Hvordan vi fra europæisk side kan understøtte, at alle gidsler løslades. Hvordan vi kan være med til at understøtte, at der kommer mere nødhjælp ind til civilbefolkningen. Vi skal også drøfte muligheden for flere pauser

for netop at sikre det. Endelig skal vi drøfte Israels sikkerhed på længere sigt, herunder hvordan EU kan bidrage til at få genoptaget fredsprocessen frem mod en tostatsløsning.

Revisionen af EU's flerårige budget (MFF'en)

Statsministeren (Mette Frederiksen): Det er en svær diskussion. Landene er altid uenige, når det kommer til EU's budget, og der er et ret stort stykke vej imellem os. De fleste bakker op om støtten til Ukraine. Det er også den del af revisionen, som vi fra dansk side mener, er det vigtigste. Vi er klar til at finde nye midler. Når det kommer til prioriteter derudover, er det ikke mindst på migrationsområdet. Det er vigtigt, der bliver fundet flere penge, men vi mener godt, det kan lade sig gøre inden for det eksisterende budget.

Det kommer til at være svære forhandlinger. Jeg tør endnu ikke spå om, hvor det lander, andet end at jeg ikke er sikker på, at et par dage er nok. Det kan derfor blive et topmøde, der kommer til at trække ud.

Alexander Ryle (LA): I LA har vi været meget tilfredse med regeringens holdning til, at vi gerne vil støtte Ukraine med flere penge, mens andre udgifter, f.eks. til mere EU-administration, grænsekontrol og ekstra omkostninger til renteudgifter på covid-19-lån, skal findes inden for EU's eksisterende rammer.

Jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt de samme principper gælder hvad angår Vestbalkanfaciliteten. Økonomiministeren har tidligere oplyst, at pengene som udgangspunkt skal findes inden for de eksisterende budgetrammer. Men jeg synes ikke, det har været helt klart, hvor meget vægt man lægger på det, eller om man fra dansk side vil være åben for at give flere penge til Vestbalkanfaciliteten, ligesom vi giver flere penge til Ukraine.

Statsministeren (Mette Frederiksen): Vores udgangspunkt er, at vi i revisionen af budgettet er villige til at afsætte flere penge i EU til Ukraine, ikke alene nu, men også i et flerårigt perspektiv. Derfor har Danmark en Ukrainefond, og som en del af 2030-planen foreslog vi en større Ukrainefond for at sende det meget klare signal, at vi ikke stopper vores støtte, og at vi godt ved, at det både militært og økonomisk desværre trækker ud. Derfor vil det i vores øjne være det rigtige også at gøre på europæisk plan, og vi bakker op om den ret store Ukrainefacilitet, som Kommissionen har lagt op til.

Men vi mener, at der inden for det eksisterende relativt store budget er råd til omprioriteringer. Og det er ligegyldigt, om vi taler indsats i forhold til andre vigtige partnerlande eller i forhold til migration, hvad vi mener er rigtigt at bruge flere penge på. Ydre grænser skal beskyttes og passes på. Det kræver flere ressourcer. Men der er uforbrugte midler i det eksisterende budget, og ligesom vi gør i vores eget budget, er der mulighed for at omprioritere. Vores udgangspunkt det samme.

Krigen i Ukraine og udvidelsen af EU

Statsministeren (Mette Frederiksen): Det er i den danske regerings øjne fuldstændig og aldeles afgørende, at EU står fast og bliver ved med at bakke Ukraine op mod den meget aggressive part i

Rusland. Derfor bliver vi nødt til at holde fast, både i vores kort- og langsigtede støtte militært, civilt og med hensyn til genopbygning. Vi skal fortsætte sanktionspresset på Rusland. Derfor bakker vi også op om vedtagelsen af den 12. sanktionspakke.

Når vi taler om Ukraine, taler vi også om EU-udvidelse. Kommissionens rapporter viser reelle og flotte fremskridt i Moldova og i Ukraine. Derfor støtter vi fra dansk side, at der indledes optagelsesforhandlinger med de lande. Det betyder ikke, at landene er klar til at blive optaget, hverken i dag eller i morgen. Der er lang vej endnu. Men det er vigtigt, at det europæiske perspektiv står klart.

Kommissionen anbefaler derudover, at Georgien får tildelt kandidatstatus. Det kan vi også bakke op om. Spørgsmålet om Bosnien-Hercegovina er lidt mere åbent, og de er længere væk. Der mangler at blive opfyldt en række kriterier.

Vi står foran store beslutninger både i Europa og hvad angår de enkelte lande. Fra dansk side bakker vi ikke alene op om, vi insisterer også på, at der skal være tale om en meritbaseret udvidelsesproces, hvilket vil sige, at landene skal leve op til rigtig mange ting, før de kan blive medlemmer.

Alex Ahrendtsen (DF): Det er godt, det ikke er mig, der skal ned til det topmøde – det bliver ikke let. Hvis Ukraine taber den krig, og Rusland vinder, kan både Ukraine, Moldova og Georgien vinke farvel til deres drømme om at blive en del af EU. Det siger næsten sig selv. Man kan kun gisne om, hvem der kunne have interesse i, at det sker, men jeg ved i hvert fald, at der er lande, som stiller sig på bagbenene. Det går mig simpelt hen på nerverne, at Ungarn gør det, for jeg har altid på mange måder været meget positiv over for Ungarn, fordi de reddede os i 2015 ved at lukke af for indvandringen og dermed gik forrest. Kan statsministeren sige noget om Ungarns ageren i hele det spil?

Jeg har svært ved at håndtere alt det, der sker, den sjakren, den tæppehandlermentalitet. Samtidig ved vi, at Ungarn også er dybt afhængige af leverancen fra Rusland. Hvordan vurderer Statsministeren muligheden for, at Ungarn bakker op om de kommende beslutninger om at tildele Ukraine både finansiel og militær støtte? Jeg er fuldstændig på linje med statsministeren. Det er et svært spørgsmål. Men jeg synes, det er nødvendigt, at statsministeren så vidt muligt inddrager os i det, for det, der foregår lige for øjeblikket, er uholdbart.

Statsministeren (Mette Frederiksen): Helt grundlæggende deler jeg bekymringen ud fra premierminister Viktor Órbans udtalelser. Alle de kræfter, vi bruger i disse dage og timer op til mødet, handler om at få fundet en vej frem, så vi ikke slækker på vores opbakning til Ukraine. Jeg deler også den første del af analysen. Det er fuldstændig afgørende, at Europa bliver ved med at stå lige bag ved Ukraine. Derfor fortsætter Danmark vores meget store støtte. Vi ryster ikke på hånden, og vi vakler ikke. Der er ikke nogen krigstræthed i vores land, og vi er ikke med i, hvad der end måtte være af den type overvejelser, hverken europæisk eller globalt. Vi har kæmpet, men man kan simpelt hen ikke påstå, at det har været side om side med ukrainerne, for de betaler prisen på slagmarken. Vi andre har understøttet, at de kan forsvare sig selv og kæmpe imod, og det skal vi blive ved med at gøre.

Jeg er meget taknemlig over, at støtten i Danmark er så massiv. Jeg har ikke på noget tidspunkt i de år, der efterhånden er gået, været i tvivl om, at den danske befolkning og det danske Folketing bakker op om, at vi har så klar en profil, som vi har. Det bliver vi bare ved med.

Jeg kommer nok ikke til at gå meget mere i detaljer, men alle gode kræfter er i gang for at få fundet en løsning i løbet af de næste par dage. Jeg glæder mig til topmødet, og jeg glæder mig også til at bruge alle de timer, der skal til, for at der kommer en god løsning, især for Ukraine, når vi kommer over på den anden side.

Alexander Ryle (LA): Kommissionen forventes at bevillige 10 mia. euro til Ungarn, fordi de har gennemført de nødvendige reformer og nu respekterer retsstatsprincippet. Skal man lægge noget i, at pengene kommer netop nu, hvor Ungarn samtidig truer med at blokere for EU's planer om at give 50 mia. euro i økonomisk støtte til Ukraine og yderligere 20 mia. via fredsfaciliteten, eller er tingen helt tilfældig?

Statsministeren (Mette Frederiksen): Jeg har godt hørt det, men jeg har ikke set noget konkret på det. Jeg lægger selvfølgelig til grund, at hvis Kommissionen er klar til at udbetale penge til Ungarn, så skyldes det, at Kommissionen er af den overbevisning, at de lever op til det, de skal.

Migration

Statsministeren (Mette Frederiksen): Det er nok ikke nødvendigt at gentage, hvad jeg har sagt mange andre gange. Presset på Europa er uholdbart. De nuværende asyl- og migrationsregler er ikke tidssvarende, og derfor arbejder Danmark fortsat for mere langsigtede løsninger. Jeg oplever, at der er mere og mere opbakning til det i EU.

Alex Ahrendtsen (DF): Der sker voldsomme ting i Tyskland rent politisk. Den socialdemokratiske kansler, Olaf Scholz, har sagt, at man skal til at massehjemsende. Indenrigsminister Nancy Faeser indfører grænsekontrol ved grænsen til Schweiz, Tjekkiet og Østrig. Begge dele har den socialdemokratiske regering og tyskerne i mange år kritiseret os for at gøre. Jeg spekulerer på, om Danmark nu har en allieret i migrationsdiskussionen, så der for alvor bliver sat en prop i, udført hjemsendelser, eventuelt også pushback og grænsekontrol ved de ydre grænser. Alt det, som vi har talt om i årevis, men som har været så svært, fordi de store lande, bl.a. Tyskland, ikke har forstået, hvad det handler om. Vurderer statsministeren, at vi kan se dagens lys for enden af tunnelen?

Statsministeren (Mette Frederiksen): Jeg kan bekræfte, at Danmark, Socialdemokratiet og jeg personligt har fået meget kritik igennem årene, når det kommer til udlændingepolitikken. Jeg oplever ikke samme tilgang fra mange europæiske lande nu, hverken til dansk lovgivning eller de danske positioner, som jeg har gjort tidligere. Det er ikke så lang tid siden, jeg havde besøg af den svenske statsminister, Ulf Kristersson, der kom for at kigge på dansk lovgivning. Det har vi mig bekendt ikke haft tidligere – måske næsten tværtimod.

Det er også rigtigt, at den tyske diskussion flytter sig ganske meget nu, både på asylområdet og hvad angår hjemsendelse af afviste asylansøgere, som ikke skal blive i Tyskland, men også på kriminalitet og andre forhold. Fra et europæisk perspektiv synes jeg, at det er rigtig positivt og nødvendigt med det vedvarende høje migrationspres, som er for højt til, at Europa kan klare opgaven.

Der er i det hele taget ret stærke bevægelser på europæisk plan på migrationsspørgsmålet og en større og større anerkendelse af, at man bliver nødt til at arbejde sammen med tredjelande. Kommissionen har bl.a. indgået en aftale med Tunesien, og der er indgået en aftale mellem Italien og

Albanien. Albanien er tæt på EU, men det er en anden type aftale, end man havde set før. Så der sker ganske meget.

Jeg deler desuden analyse med flere og flere kolleger, og flere og flere kolleger deler analyse med mig. Jeg vil ikke tage alle danskere til indtægt for den udlændingepolitik, som regeringen og Dansk Folkeparti synes er den rigtige, men der er nu alligevel mange danskere, der er enige med os. Set fra et dansk perspektiv flytter tingene sig hurtigt lige nu, fordi det er så tydeligt, at det ikke kan fortsætte, som det gør.

Der er ved at være meget bred enighed om, at vi har rigtig mange afviste asylansøgere i Europa. Det går ret godt med hjemsendelse fra Danmark, også bedre end det har gjort tidligere. Men hvis man ser, hvor mennesker som er kommet til Europa, men som ikke har ret til at blive her, og lægger tallene sammen, så har det både det problem, at det koster utroligt mange penge. Men det gør i virkeligheden også, at vi kan hjælpe færre af dem, som faktisk har et rigtigt beskyttelsesbehov. Der er bred enighed om, at vi bliver nødt til at gøre mere hvad angår hjemsendelse, men der er også stadig større interesse for aftaler af ny karakter, og det arbejder vi meget med.

Mødet sluttede kl. 16.23.